DUCHOWIENSTWO

OBOYGA OBRZĄDKOW W KORONIE Y WIELKIM XIĘSTWIE LITEWSKIM.

GDy Deputacya od Nas Króla, za zgodą Skonfederowanych Stanów wyznaczona do traktowania z Nayprzewielebnieyſzym JX. Nuncyuſzem Apoſtolſkim y z Zgromadzeniem Biſkupów w Intereſſach Duchowieńſtwa tyczących ſię oddała Nam Sprawę ſwych czynności; My Król, wraz z Seymuiącemi Stanami, idąc za celem ſtarań Naſzych, aby Swięta Religia Katolicka Rzymſka panuiąca w naywyżſzym poſzanowaniu zoſtawała w Państwach Naſzych, y bądź przez ściſły ſwych Paſterzów dozor, bądź przez pilne Praw Iey świętych zachowanie od Obywatelów, iak nayſzerzey krzewiła ſię, naſtępuiące czyniemy rozrządzenie.

1mo. Ponieważ obſzerna niektórych Dyedezyi rozległość niemałą czyni przeſzkodę Biſkupom do pilnego onych dozoru; przeto uznaiemy potrzebę uſkutecznić przyzwoity podział Dyecezyi Oboyga Obrządków od Srolicy S. nam obiecany. Niżeli zaś wſzyſtkie takowe Dyecezye po śmierci, lub poſtąpieniu dziſieyſzych Biſkupów w czaſie ſwoim podzielone będą; żądamy: aby naypierwey część Dyecezyi Krakowſkiey, iako zbyt rozległey, do Biſkupſtwa Hełmſkiego ſzczupłą maiącego teraz Dyecezyą, przyłączona zoſtoła, niektóre także części Dyecezyi Łuckiey, ile bardzo obſzerney, Biſkupom: Kiiowſkiemu y Kamienieckiemu przydane były; niemniey w Wielkim Xięſtwie Litt: Dyecezya Wileńſka w czaſie, iak wakować będzie, na trzy, to ieſt: na Wileńſką, Inflantſką, y Smoleńſką, ſtoſownie do położenia mieyſc przyległych, podzieloną była: którzy to Biſkupi, Inflantſki, y Smoleńſki, niemaiący Katedr ſwoich, znioſą ſię z Kommiſſyą Edukacyiną o uſtąpienienie Im dwuch znacznieyſzych Kollegiów Poiezuyckich z Kościołami na założenie w nich potrzebnych Katedr Biſkupich.

Pragnąc rowńie dla tych ſamych przyczyn urządzone mieć Dyecezye *Ritûs Græci Uniti* w Państwach Naſzych, gdy oprócz Metropolii Kiiowſkiey, tudzież Biſkupſtw: Włodzimirſkiego, Łuckiego, Hełmſkiego, Pińſkiego, y Kamienieckiego oddzielnego, nowe ieſzcze Biſkupſtwo dla rozległości Metropolii w Woiewodztwie Mińſkim, y części Połockiego ieſt koniecznie potrzebne, aby za zezwoleniem Stolicy S. y innemi zwykłemi uroczyſtościami, tak podział tych obſzernych Dyecezyi Ruſkich, iako też Erekcya nowego Biſkupſtwa Mińſkiego naſtąpiły, na którego opatrzenie, rownie: iako też Hełmſkiego y Kamienieckiego Biſkupów, przyzwoity wyznaczaiąc fundusz, udać ſię do Oyca S. nieomieſzkamy.

Gdy zaś Prawem Seymu teraznieyſzego z powodu porownania obowiązkow Biſkupich, uznaliśmy potrzebę porownania ich dochodow, to Prawo tak obiaśniamy: iż po zeyściu, lub poſtąpieniu ktoregokolwiek z dziſieyſzych Biſkupow, tudzież, gdy na ktorego z nich nowy ciężar Rządu podzieloney Dyecezyi przypadnie; dochod Prawem przepiſany na utrzymywanie Oſoby Biſkupiey, y oprocz tego, inny na opłacanie potrzebnych w Dyecezyi wydatkow, w Dobrach oddany być ma. Podług terazniey ſzey zatym Uſtawy Nowemu Biſkupowi Krakowſkiemu oddane będą Dobra w Państwach Rzeplitey znayduiące ſię, ktoreby po zapłaceniu wſzyſtkich Podatkow, czyniły dochodu czyſtego na rok Stotyſięcy Złotych: maiąc oraz Nam Krolowi y Seymuiącym Stanom uczynione przełożenie: iż Xięſtwo Siewierſkie z ſwemi należytościami, oddzielnym ieſt Biſkupow Krakowſkich funduſzem, y pod oddzielnym Biſkupow y Kapituły ieſt Rządem; chcemy; aby w Poſſeſſyi tychże Biſkupow Krakowſkich Dobra w Xięſtwie Siewierſkim leżące zoſtaiąc, na Ich użytek w całości obracały ſię.

Oprocz tego, wyznaczamy w Dobrach do Biſkupſtwa Krakowſkiego należących funduſze naſtępuiące: Nayprzod, na utrzymywanie Konſyſtorzow,

Seminaryów, na fabrykę Kościoła Katedralnego, tudzież na utrzymywanie Domów dla wypracowanych Kapłanów, Domu poprawy, y inne potrzeby w Dyecezyi, stosownie do podanych w tey mierze wydatków do Deputacyi, wynoszących razem 80,000. Złotych, który to fundusz, aby był iak nayprzyzwoiciey rządzony, Biskup wraz z Kapitułą mieć będą wspolne o nim staranie. Powtóre: iako znaczna część Dyecezyi Krakowskiey przyłączona być maiąca do Rządu Biskupstwa Helmskiego, nowy przyniesie Mu ciężar, tak z tychże Dobr Biskupstwa Krakowskiego szczupły dochód Biskupa Helmskiego do Summy Prawem oznaczoney powiększamy. Potrzecie uskuteczniaiąc równie Prawo, aby Intraty Biskupów w miarę Ich obowiązków opatrzone były; gdy od Dyecezyi Łuckiey wakować maiącey, znaczne części do Rządu Biskupów: Kiiowskiego y Kamienieckiego, oddzielone zostaną; tymże Biskupom dochody z Dobr Biskupstwa Krakowskiego powiększone mieć chcemy.

Tak zabespieczywszy dochod pewny w Dobrach należących do Biskupstwa Krakowskiego, y podług Lustracyi onychże od Kommissyi Skarbu Koronnego świeżo uczynioney, to dla Biskupa Krakowskiego, to na urządzenie wydatków w Dyecezyi, to nakoniec na powiększenie szczupłych Intrat innych Biskupów, którym nowy przybędzie ciężar; resztę Dóbr, które pozostaną się ieszcze od tych potrzebnych funduszów, stosownie do zezwolenia Oyca S., obrocone mieć chcemy na Inwalidów, y Szpitale Zołnierskie: ktore to teraznieysze rozrządzenie Nasze do skutku przyprowadzić Kommissyi Skarbu Koronnego zlecamy.

2do. Jako taxy *Jurium Stolæ* od zgromadzenia Biskupów okazane Deputacyi Naszey, znayduią się być uczynione z naywiększym umiarkowaniem; tak żądamy od Przewielebnych Biskupów Oboyga Obrządków, aby takowe taxy *Jurium Stolæ* ponowili w Dyecezyach swoich, y dla wiadomości powszechney zawiesić ie kazali na drzwiach zakry-

ſtyi przy każdym Kościele: Przeſtępców zaś Duchownych, aby w Sądzie ſwoim nieodwłocznie karali powróceniem wedwóynaſób pieniężney kwoty, tudzież inne wſkazuiąc kary; ſtoſownie do Uſtaw ſwoich. Ze zaś trafiaią ſię ieſzcze dotąd nieprzyzwoitości, mianowicie po Cerkwiach Ruſk ch, opłacania kartek przy ſpowiedzi Wielkonocney, lubo ściſłe w tey mierze poczynione ſą zakazy od Przewielebnych Biſkupów pod ſurowemi karami; aby iednak na potym niedziały ſię więcey takowe od kartek opłaty, Przewielebni Biſkupi, y ſami tego pilnie przeſtrzegać będą, y Konſyſtorzom ſwoim ſzczegulnieyſzą na to baczność mieć zalecą.